

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest nagłówku numeru wieczornego. Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę pocztową i koszt ekspedycji wynosi: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.

Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera ani w Warszawie, ani na prowincji przyjmowaną być nie może. Numer pojedynczy kop. 3.

Dziś: Godfryda B.
Piatek: Teodora Męcz.
Sobota: Andrzeja z Awelinu Wyzn
Niedziela: Marcina Biskupa.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZĆDZIESIĄTY TRZECI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 09
Zachód " " " " 4 " 18.
Długość dnia godzin 9 minut 09.
Ubyło " " " " 7 " 37.

Wschód księżycy o godzinie 9 minut 4 w.
Zachód " " " " 9 " 45 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle pod Warszawą stóp 3 cali 6.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmują także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Poniedziałek: 5 Braci Polaków.
Wtorek: Dydała Wyzn.
Środa: Serapiona Męcz.
Czwartek: Leopolda Wyzn.

Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 5-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr wielki: „Medistofeles“. — Salety reductowe: „Posażna jedynaczka“ i „Iskierka“. — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Bettina“. (Godz. 7 i pół wieczorem).

Zamach na księcia Bismarka.

Pod tym tytułem czytamy w Kurjerze poznaliśmy następujący opis wypadku, który nie przestraszył nikogo, chociaż chodziło wrzeczko o życie księcia kanclerza niemieckiego:

„Prosimy się nie lękać—bo nie ma niebezpieczeństwa.

Telegram z biura Wolffa donosi pod dniem wczorajszym z Gdańska o pojmaniu i uwięzieniu w Tezewie aktora rosyjskiego, nazwiskiem Piotrowskiego, przy którym znaleziono sikaweczkę do morfium (Morphiumspritze) i—poemat nihilistyczny...

Człowiek ten zeznał sam, jako był posłany na to, aby zgładzić kanclerza niemieckiego!

Telegram brzmi, jak następuje:

„Gdańsk 2-go listopada (dzień zaduszny). Danziger Zig donosi z Tezewa o aresztowaniu człowieka nazywającego się Piotrowskim, który sam się oskarża, iż został przez rosyjskich nihilistów wysłany, celem wykonania zamachu na życie ks. Bismarka. W śledztwie zeznał, iż jest rosyjskim aktorem, że od nihilistów otrzymał pieniądze na drogę, i że posłany został przez Rygę do Gdańska. Pieniądze skradziono mu w Gdańsku. Przy rewizji znaleziono przy nim sikaweczkę do morfium i poemat nihilistyczny.”

Tyle biuro Wolffa.

Wiadomość ta jest nieco starszej daty... Donosi o niej Westpr. Volksblatt z Pelplina pod dniem 31-m października. Według wersji tego pisma stawiał się

niejaki v. Düsseldorf z Wilna (?) przed forum wójta w Pelplinie i oświadczył dobrowolnie, że wraz z dwoma współwinowajcami wysłanym został przez rosyjskich nihilistów w celu wykonania zamachu na księcia Bismarka; że jednakże zląkł się i cofnął od wykonania tej zbrodni.

Mówił łamaną niemiezczyzną. Miał on paszport rosyjski, wszelako na inne imię, a gadał przy przesłuchaniu takie niestworzone rzeczy, iż o zamachu na serjo myśleć nie było można. Odesłano go do Tezewa, do tamtejszego sądu okręgowego.

Ot, i druga wersja. Jeszcze bliższe szczegóły znajdujemy w pelplińskim Pielgrzymie, który tak się wyraża:

„W przeszłą niedzielę zjawił się w Pelplinie w oberży przy kolei żelaznej jakiś nieznany człowiek i rozpowiadał, że jest „oficerem rosyjskim”, nazywającym się von Düsseldorf, że należy do trójki, która otrzymała rozkaz zabicia księcia B., i do tego przysięgą przed księdzem się zobowiązała; że przypomniawszy sobie, iż pochodzi z krwi niemieckiej, zawahał się rozkaz ten spełnić; że z Odessy, gdzie dotąd przebywał, uciekł; że dni kilka bawił w Gdańsku i ztamtąd do Pelplina przyjechał. Początkowo uważano go za obłąkanego; ale gdy lekarz zaświadczył, że jest zupełnie zdrow, policja tutejsza wzięła go na urzędowe przesłuchanie i odstawiła do Tezewa. Dość powszechne jest tu mniemanie, że temu człowiekowi chodzi głównie o wygodne utrzymanie na czas nadchodzącej zimy.”

Z takiejto mizernej sprawy z potocznych wiadomości miejscowych zrobiła się *cause célèbre*, roztelegrafowana po świecie przez biuro Wolffa i mogąca dać powód do kondolencyjnych telegramów od panujących książąt.

Piotrowski czy Düsseldorf nie może nawet iść w porównanie z Westerwellem i Kullmanem.

Widocznie jakieś zdemoralizowane indywiduum, nie chcąc tłumaczyć w wystawowych oknach, w ten sposób chciało dostać się pod dach i na wikt więzienny.”

osiadł na jej ustach, że Juljusz zadrżał cały i uczył w tem pomieszaniu, jak wszystka krew uderzyła mu do głowy.

Hrabianka zerwała się z swego siedzenia i jakby w napadzie dziecięcej pustoty poskoczyła do fortepjanu, a w jednej chwili jakaś kapryśna warjacja wyrwała się w głośnych akordach z pod jej wprawnych paluszków. Hrabina poruszyła się w swem siedzeniu, hrabia, który pogrążony w jakimś głębokim zamyśleniu nie zdawał się słyszeć ostatnich słów córki, podniósł się naraz z fotelu i przystąpił do okna.

Juljusz korzystał z nagłej przerwy w rozmowie, aby ukryć swe pomieszanie, a po kilku obojętnych słowach, wymienionych półgłosem z hrabiną, pochwylił za kapelusz.

— Już pan ucieka? — przemówiła hrabina obojętnie, jakby tylko zwyczajną bez myśli odmawiała formułkę.

Hrabia podał uprzejmie rękę zegnającemu się gościowi, wszakże nie mogło ukryć się przed Juljuszem, że w całym zachowaniu jego daleko więcej niż zazwyczaj przebijają się dumy i chłodu.

Eugenja przestała grać, a odpowiadając uprzejmym uśmiechem na ukłon młodzieńca, zawołała figlarnie:

— Tylko nie odnawiaj pan znajomości z swoją nimfą onegdajszą, bo naprawdę gotówbyś pójść w ślady owego mitologicznego rzeźbiarza, co zaplonał miłością ku jakiejś tam statuy marmurowej. A znikomy twór wyobraźni to jeszcze gorszy niż martwy i zimny marmur!

Juljusz nie mógł zdobyć się na odpowiedź w swem pomieszaniu, uśmiechnął się tylko i wyszedł z salonu, a w kilka chwil później siedział już w pojeździe, i wracał do Oparku, tysiącami naraz zaprzątnięty myślami.

Z sali sądowej.

O jedno zero.

— Komu wierzyć?

Pytanie to zadawano sobie w dniu wczorajszym w sali II-go wydziału karnego w sądzie okręgowym, podczas zawikłanej sprawy, w której niejaki Ignacy Sawnor (katolik), pochodzący z ubogiej rodziny szlacheckiej z powiatu rosieńskiego, zasiadł na ławie oskarżonych pod zarzutem fałszerstwa. S., człowiek prosty i nieoświecony (umie tylko czytać i cokolwiek pisać), jest lokajem w domu prywatnym i oddawna już mieszka w Warszawie, ciesząc się opinią uczciwego człowieka. W aktach kryminalnych nazwisko jego znalazło się po raz pierwszy dopiero w sprawie, o której mowa.

O co w niej chodziło?

O bagatelkę—o nic—o... jedno zero!

S. w grudniu r. 1881-go wytoczył porucznikowi Mielnikowowi proces o 1,200 rs., należne mu wrzeczko z weksłu. Pan M. zadeklarował fałsz, twierdząc, iż wystawił powodowi weksel tylko na 120 rs., i że następnie dopiero w wekslu tym dopisano na końcu jedno zero. S. obstawał przy tem, iż autorem owego zera, podobnie jak trzech poprzednich cyfr, jest pozwany. Tymczasem proces cywilny zawieszono, a pan M. założył przeciwko Sawnorowi skargę kryminalną o fałszerstwo.

Weksel poddany został pod ocenę biegłych, którzy orzekli—co zresztą było dość widocznem—iż fatalne zero było napisane innym atramentem, aniżeli trzy poprzednie cyfry, które jednakowoż potem tym samym atramentem pociągnięte zostały. Ekspertyza więc potwierdziła na pozór w zupełności słuszność pierwotnego podejrzenia. Poparło je nadto szczegółowe opowiadanie samego pana M. o dziejach inkryminowanego weksłu. Opowiadanie to w krótkim zarysie przedstawia się jak następuje:

Dnia 3-go grudnia zaprzeszłego roku, pan M. potrzebując nagle na kilka dni pieniędzy polecił swojemu krawcowi Z., iżby ten wystarał mu się o stu-

Rozpamiętując słowa hrabianki, zamiast zachwiewać utwierdzał się tylko w przekonaniu, że ją samą a nie kogo innego widział wtedy w ogrodzie zakłętego dworu.

— Poznawszy mnie także, przygotowała się na moje przybycie—mrucał półgłosem sam do siebie. —Dlatego też nie zmieszala się wcale na moje opowiadanie, i tak zrezygnowała z zbieżności mojej podejrzliwości. Bądźco bądź muszę dotrzeć na dno tej tajemnicy.

Nagle wstrząsł się cały; stanął mu przed oczyma dziwny wyraz oczu i twarzy, z jakim napomknęła hrabianka o swem podobieństwie do owego widziadła. Zdało mu się, że przez to chciała tylko powiedzieć:

— Marzysz zapewne ciągle o mnie, toż i twoje uludy fantasmagoryczne w moje przyodziewają się kształty.

I sam nie mógł sobie zdać sprawy, czy w uśmiechu, jaki wówczas igrał na jej ustach, malowała się sama tylko figlarność dziecięca, czy przeważały w nim głównie ironja i lekceważenie.

— Jestem jednego z nią imienia, a bogatszy od niej!—odzywała się w nim duma na to ostatnie przypuszczenie.

Ale tuż zaraz przypominał sobie, że imię to choć prawdopodobnie jednakiego początku i równego brzmienia z imieniem starszej linji, nie uświetniło się niczem w kartach dziejów, a terażniejszą majątek był tylko jakąś cudowną jałmużną losu, na którą w znacznej części musiała się składać i hrabianka sama.

— Według zwykłych praw natury majątek mój dzisiejszy powinien właściwie należeć do hrabiego—poszepnął—to też nigdy nie powinienem się doń odwoływać przynajmniej wobec niego.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

35)

ZAKŁĘTY DWÓR.

POWIEŚĆ W DWÓCH TOMACH

przez

Walerego Łozińskiego.

(Dalszy ciąg.)

Ale Juljusz nie tak łatwo ustępował z pola.

— Przepraszam, że śmiem sprzeciwić się pani—ozwał się z uśmiechem—ależ zjawisko moje było tak jawne i rzeczywiste...

— Jak bujna i żywa imaginacja pańska—podechwyciła prędko Eugenja.

— Słyszałem przecież wykrzyk tej nimfy ogrodowej...

— Czytałam zarówno o zwodniczych halucynacjach sluchu, jak i o przywidzeniach wzroku.

— Zaręczam panią, że w tej chwili byłem tak dalekim od wszelkich złudzeń fantasmagorycznych...

— Ach pan widzę okropnie uparty!—zawołała hrabianka, ściągając zlekka swe w prześliczne łuki zaokrąglone brwi.

— Jestem tylko silnie przekonany...

Eugenja uśmiechnęła się ironicznie.

— Ależ panie, choćbyś mi o wszystkim dotychczas przekonywał dowodami, to mi żadną miarą jednej nie wyjaśnisz okoliczności.

— I któreż to, pani?

Hrabianka szybko spojrziała w oczy młodzieńca.

— Dlaczego owa nimfa ogrodowa była ze wszystkich podobną do mnie?—zawołała z lekkim naciśnięciem a jednocześnie tak szczególniejszy uśmiech

rublową pożyczkę. Agent sprawił się dzielnie, gdyż w dwie godziny niespełna przyprowadził doń szczęśliwego posiadacza gotówki. Był nim właśnie podświadny. Pan M. otrzymał od niego 100 rs. i w obecności Z. podpisał weksel na 120 rs. platny za tydzień. Zaraz nazajutrz pan M. wyjechał do swego majątku donacyjnego (w gub. siedleckiej), w celu, jak mówił, zasięgnięcia znaczniejszej pożyczki. Po powrocie do Warszawy, odebrał list od adwokata przysięgłego Siemiradzkiego, który w imieniu Sawnora, żądał zapłaty 1,200 rs. należących temuż z weksłu. Pan M. odpowiedział, iż podobnego weksłu nigdy Sawnorowi nie wystawiał. Pomimo to wytożono mu proces.

Dalszy ciąg wiadomy już czytelnikom; ale natomiast nie wiadomo jeszcze, iż pan M. na poparcie swego opowiadania, przytoczył nadto: 1) że, wyjeżdżając nazajutrz po wystawieniu weksłu z Warszawy, miał tak mało pieniędzy, iż nie mógł nawet zapłacić w hotelu europejskim rachunku, nie przynoszącego 120 rs., i rachunek ten dopiero po powrocie uregulował (potwierdziła to służba hotelowa); 2) że, wyjechałszy dnia 4-go grudnia do swojego majątku, starał się tam o zaciągnięcie 1,900 rs. pożyczki, co przecież byłoby zbyt ciężkim, gdyby istotnie otrzymał był od Sawnora nie 120, lecz 1,200 rs.; 3) że S. nie pożyczylby mu, niewątpliwie, na prosty weksel tak znacznej sumy, skoro pierwsiastkowo gdy mu Z. zapożyczał wypożyczenie stu kilkudziesięciu rubli tylko, starał się o poręczyciela; 4) że wreszcie inkryminowany weksel jest napisany na papierze stemplowym, przeznaczonym dla zobowiązań pieniężnych, nie przynoszących 200 rs.

Zarzut ten, łącznie z wszystkimi powyżej przytoczonymi okolicznościami, na pierwszy rzut oka, stanowczo potępiały podsądnego.

Sed audiat et altera pars.

Zapoznajmy się zatem z kolei z opowiadaniem podsądnego.

Oto jego osnowa.

Posiadałem — mówił — trochę grosza ze schedy po rodzicach, a długoletnie oszczędności powiększyły mój kapitalik. Chciałem właśnie ulokować go na korzystnych warunkach. Tymczasem dnia 3-go grudnia r. 1881-go znajomy mój, krawiec Z., zgłosił się do mnie z propozycją udzielenia pożyczki poręcznikowi M., żaręczając, iż to człowiek bogaty i że tylko chwilowo potrzebuje 200 rs. Gdy obecni przy tej rozmowie faktorzy Zys i Wasserberg zapewnili mnie o zamożności pana M., zgodziłem się na udzielenie pożyczki bez poręczenia i zaraz udałem się do hotelu. Zażądałem weksłu. M. odparł głośno, iż na tak drobne sumy weksli nie wystawia, a pociachu dodał, iż pragnąłby pożyczyc więcej 1,200 rs., lecz w tajemnicy przed K., gdyż ten zażądałby od niego wówczas zbyt wiele za pośrednictwo. Wtedy, wyszedłszy z hotelu, kupiłem blankiet wekslowy za 25 kop. (nie wiedziałem, że inne istnieją) i nie chcąc przysiąc się przed panem M., że nie umiem dobrze pisać, uprosiłem znajomego felczera T. o wypełnienie tekstu weksłu na 1,200 rs. z terminem tygodniowym. Powróciwszy do hotelu, zastałem tam jeszcze Z.

Wręczyłem oficerowi 100 rs., a ten, napisawszy u góry cyfrę 120, podpisał weksel i skiniemieniem dał mi znak, iżbym wyszedł na chwilę. Wyszedłem też istotnie i, czekając na zakręcie korytarza, wróciłem do numeru dopiero wtedy, gdy Z. wyszedł z tamąd. Stosownie do żądania pana M., zgodziłem się na dopłacenie mu 1,100 rs., wzamian za co on zobowiązał się dopisać w walucie weksłu jedno zero i wypłacić mi gotówką procent w ilości rs. 80. Pan M. wziął był pióro do ręki, lecz nie pisał, twierdząc, iż w kałamarzu atrament zbyt gęsty. Chciałem przynieść inny kałamarz, lecz on rzekł, iż nie potrzeba i podszedł do swego kuferka, ja zaś zająłem się przeliczeniem pieniędzy. Po chwili pan M. wręczył mi weksel. Cyfra 120 u góry przerobiona w nim już była na 1,200 (jakim atramentem poprawił ją M. — nie wiem). Wypłaciłem mu 1,100 rs. i otrzymałem umówiony procent. O całym tym wypadku zaraz nazajutrz opowiedziałem krawcowi Z., od którego też dowiedziałem się, iż pan M. pożyczonemi odemnie pieniędzmi zapłacił zapewne rachunek jubilera za bardzo drogie klejnoty, kupione dla pewnej francuskiej „artystki”.

Ze pani (czy też panna) Gabrijela (imię eldoradowej diwy) istotnie otrzymała w tymże czasie brylantowe koleczyki za 850 rs. od pana M., przyznał to i on sam, nadmieniając atoli, iż kupił je jeszcze dn. 28-go listopada i zapłacił za nie pieniędzmi otrzymanymi na dwa tygodnie przedtem ze sprzedaży lasu. Na poparcie tego oświadczenia pan M. przedstawił swoją księgę buchalteryjną, w której pod wzmiankowaną datą w rubryce wydatków figurowała suma 500 rs., uiszczona jubilerowi a conto koleczyków brylantowych. Dowiedziawszy się nadto o treści opowiadania oskarżonego, pan M. zwrócił u-

wagę sądu na to, iż poprawka w cyfrze waluty na wekslu — jak to niezbicie skonstatowała ekspertyza — dokonana została atramentem, odmiennym od tego, jaki był użyty pierwotnie przy napisaniu cyfry 120. Tymczasem w numerze hotelowym znajdował się tylko jeden kałamarz, a on sam nigdy z sobą w kuferku kałamarza nie wozil. (Szczegół ten potwierdził w sądzie znajomy poręcznik M., hr. T.)

Z pośród świadków, których opowiadanie w ogóle streściłszy już w powyższym zarysie, nie stawiło się na posiedzenie czterech.

Dwa zeznania, mianowicie oficera żandarmerji Rala i oficjalisty z klubu raskiego, Zachudniaka, sąd odczytał z protokołów śledztwa pierwsiastkowego.

Oprócz świadków, sąd przesłuchał także powołanego dawniej eksperta chemika p. Barcza, tadzież sekretarza sądu okręgowego p. Mazurkiewicza i pomocnika sekretarza sądu handlowego p. Szteynera, wezwanych na mocy doraźnej decyzji, celem porównania charakteru pisma w cyfrach na zakwestjonowanym wekslu z cyframi, znajdującymi się w książce rachunkowej p. Mielnikowa.

Śledztwo główne skończyło się o godzinie 12 1/2 w nocy.

Następnie sąd, wbrew prośbie towarzysza prokuratora (p. Krasowskiego) i obrońcy (adw. przysięgłego Krzyckiego), którzy żądali odłożenia sprawy do dnia dzisiejszego, postanowił w dalszym ciągu przystąpić do wysłuchania ostatecznych rozpraw. Tymczasem zaś, aby dać możność stronom przygotować się do nich, przerwano posiedzenie na godzinę.

Tym sposobem wyrok dopiero zapadnie nad ranem *)

co zniewala nas odłożyć dokończenie sprawozdania do numeru wieczornego.

Fr. N.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Komisja, powołana do rewizji ustaw, obowiązujących polcię w miastach stołecznych, w tych dniach rozpoczyna swoje czynności. Prezesem komisji jest towarzysz ministra spraw wewnętrznych, generał-lejtnant Orzewski.

— W wyższych sferach administracyjnych, jak donoszą *Nov.*, agituje się projekt nowych reform w urzędzeniach instytutu inżynierów dróg komunikacji. Wiadomo, iż w r. 1881-ym w instytucie tym został zniesiony kurs pierwszy, w r. zaś 1882-ym kurs drugi, obecnie znówu ma być zmieniony program wykładów i wprowadzony kurs przygotowawczy. Do programu mianowicie zostają zaliczone te przedmioty, z których nowostępujący muszą dziś zdawać egzamina. Wreszcie ma być wydany przepis, ażeby studenci, którzy przy przejściu na kurs ostatni, nie otrzymają zastrzeżonych stopni, byli z zakładu uwalniani ze specjalnemi świadectwami, dającymi prawo do posad niższych.

— W ciągu pierwszego półrocza r. b. przywieziono z zagranicy do państwa rosyjskiego owoców, jagód i jarzyn świeżych 1,111,680 pudów (więcej o 30,332 pudów niż w tymże czasie r. z.).

— W ciągu pierwszych ośmiu miesięcy r. b. dochody telegrafu rządowego wyniosły rs. 5,341,757, czyli więcej o rs. 77,086, aniżeli w tymże przeciągu czasu r. z.

— W dniu dzisiejszym, o godzinie 12 ej w południe, w izbie skarbowej warszawskiej, odbędzie się w drodze licytacji sprzedaż 100,000 pudów cynku z zakładów górniczych w Dąbrowie.

— Szkoła szygarów. Ministerjum dóbr państwa przygotowuje projekt organizacji szkoły szygarów w Królestwie Polskiem. Fundusz na założenie tego zakładu znajduje się na lokacji w Banku polskim i wynosi w tej chwili sumę rs. 35,704. Koszta, jakich — oprócz sumy powyższej — wymagać jeszcze będzie szkoła szygarów, poniosą właściciele kopalń i przemysłowcy górniczy kraju naszego. Ponieważ sprawa ta ma być wkrótce rozstrzygnięta, przeto ministerjum dóbr państwa wydało rozporządzenie, ażeby za zdeponowany w Banku kapitał były zakupione papiery państwowe i procentowe, oraz ażeby papiery te były następnie złożone w kasie skarbowej warszawskiej, na rachunku depozytów departamentu górniczego. Należy się spodziewać, iż szkoła szygarów, o której tyle rozprawiano na tegorycznym zjeździe górników w Warszawie, po długich latach wyczekiwania zostanie nareszcie do życia powołana.

— Dr Talko, naczelny lekarz okulista wojsk okręgu warszawskiego, autor wielu dzieł niepospolitej wartości naukowej, otrzymał propozycję objęcia takiejże posady w okręgu wojennym petersburskim.

*) Podajemy go poniżej (*Prz.* red.).

— W dniu wczorajszym zmarł w naszym mieście Justyn Wojewódzki, r. st., b. szef biura rady głównej opiekuńczej zakładów dobroczynnych. Zmarły znany też był z działalności na polu publicystycznym, na którem zabierał głos głównie w sprawie zapisu Staszica.

— Wełna. W chwili obecnej zwiększyło się znacznie zapotrzebowanie wełny przez fabrykantów krajowych i zagranicznych. Wskutek tego nastąpiło w handlu wełną dość silne ożywienie w porównaniu do tego spokoju, jaki przed kilkoma tygodniami panował. Dopelniono znacznych sprzedaży, tak, iż zapas około 3,000 pudów wełny niesprzedanej wynoszący, zmniejszył się do 1,000 zaledwie pudów. Znaczniejszych kilka partij sprzedali kupcy tutejsi pp. Gelblum i Glas. Do prowincyj nadreńskich sprzedano przeszło 600 centnarów wełny przeważnie z krakowskich i kutnowskich okolic pochodzącej, jednemu z tamtejszych fabrykantów p. Sattlow. Również znaczne partje zakupił p. Michael z Wrocławia. Wskutek tego ożywienia podniosły się też ceny wełny, tak, iż za średnio-cienką przy dobrem myciu 100 talarów i wyżej płacono za centnar. Sprzedana wełna była też przeważnie średnio-cienka. Wełna z nowej strzyżki również już jest kontraktowana. Obecnie też odbywa się jarmark w Charkowie, gdzie podobno znaczna ilość wełny rosyjskiej się znajduje.

— Wystawa przemysłu i sztuki w Nicei otwarta zostanie w dniu 1-ym grudnia r. b. Z Królestwa, o ile nam wiadomo, przyjmie udział w popisie tym kilkunastu przemysłowców. Z Warszawy zajmują się obecnie wysyłką okazów na wystawę: fabryka fortepianów, garbarnia, dwie dystylarnie i jedna fabryka perfum. Wszystkie nadsyłane na wystawę przedmioty na mocy dekretu prezydenta rzeczypospolitej francuskiej, korzystają z praw służących towarom złożonym na komorze, a drogi żelazne francuskie, niemieckie i rosyjskie zgodziły się za przewóz okazów pobierać opłatę o 50% niższą od obowiązującej taryfy.

— Rocznica. W dniu 11-ym b. m. stowarzyszenie subjektów handlowych kończy 27 lat istnienia. Przypominamy sobie, iż w chwili ukończenia czterdzięciowego istnienia tej użytecznej instytucji była mowa o wydaniu opisu jego kolei i losów. Od tego czasu upłynęły już dwa lata...

— Wybory. Na dokonanych wyborach w radzie opiekuńczej ubogich cyrkulu I-go wybrani zostali na przewodniczącego p. Konrad Górski, a na jego zastępców pp. Miaskowski August i Welzlich Aleksander.

— Z teatru. Na scenie teatru wielkiego odegrało wczoraj po raz pierwszy farsę *Barriera* p. w. „Trzpiotka” (*Tête de Linotte*), która w Paryżu przez długi czas nie schodziła z repertuaru. Powodzenie swoje zawdzięczała naturalnie nie treści, obracającej się jak zwykle około listów miłosnych, których roztrągniona młoda mężateczka szuka przez 3 akty, lecz humorowi przenikającemu tę płatanią omyłek, nieporozumień i najkomiczniejszych sytuacji, wysnuwanych z werwą czysto francuską z najblachszych motywów. Jest to rzecz bardzo zabawna, o której więcej nieco powiemy w następnym przeglądzie artystycznym; obecnie zaznaczamy, że u nas gra artystów najkorzystniej przedstawiła się w drugim akcie, najlepiej widocznie wypróbowanym z powodu trudności układu scenicznego (pat. Wisnowskiej, Lebrunowej i Ludowej oraz pp. Ostrowskiego, Rapackiego i Wolskiego).

— Portret Kraszewskiego. W dniu wczorajszym mieliśmy sposobność widzieć portret J. I. Kraszewskiego nadesłany w darze przez jubilata najbliższej rodzinie. Jest to bezwątpienia najdokładniejszy z portretów, które zdarzyło nam się oglądać. Autorem portretu jest malarz paryzki hr. Mnisek.

— Konkurencja. Wiedeńskie fabryki nie przesłają czynić konkurencji malarzom portretów. W tych dniach przybył do Warszawy transport powiększonych, a następnie olejno malowanych fotografii, które dla oka profana, prawie niczem się nie różnią od portretów zdejmovanych wprost z natury. Wiedeńskie fabrykanty, ze względu na rzeczywistość niską cenę, cieszą się u nas wielkiem powodzeniem, jakkolwiek wartość ich żadna, a trwałość nie długa.

— Za chlebem. Wczoraj pociągiem kolei bydgoskiej zawitała do nas gromadka druciarzyków, złożona z piętnastu chłopców, nie starszych nad lat 13. Chłopcy ci niewątpliwie szukają pracy i chleba; wątpiny jednak ażeby ich zawód potrzebował tak liczego przybytku młodych rąk. Robiąc w ten sposób sobie samym konkurencję, górale narażają się na niedo-

